

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

คนพิการเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งในการจัดสวัสดิการสังคมเนื่องจากคนพิการเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า จึงสมควรที่จะได้รับสิทธิและโอกาสในการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ ได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการถูกเอารัดเอาเปรียบ ได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองด้วยความเสมอภาค ได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสม กับความพิการ และได้รับการยอมรับในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์

ในระดับสากลได้มีการบัญญัติกฎหมายหรือนโยบายระหว่างประเทศเพื่อขอ ขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเริ่มตั้งแต่การประกาศปฏิญญาแห่งฟีลาเดลเฟีย พ.ศ. 2478 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติปี พ.ศ. 2531 และ พ.ศ. 2545 และล่าสุด คือ การประกาศใช้ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการแห่งสหประชาชาติ” (The United Nations Convention on the Rights of Persons with disabilities : CRPD) เพื่อนำไปสู่การ บังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศสาระสำคัญของอนุสัญญาหรือกฎหมายระหว่างประเทศ ฉบับนี้กล่าวคือการส่งเสริมพิทักษ์การประกันสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของคน พิการทุกคนในมิติต่าง ๆ เช่นคนพิการต้องเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมทาง กายภาพสังคมเศรษฐกิจวัฒนธรรมสาธารณสุขการศึกษารวมทั้งการเข้าถึงข้อมูลและสื่อสาร โดยคำนึงถึงมาตรฐานที่พอเพียงในการดำรงชีพการคุ้มครองทางสังคมและมาตรการคุ้มครอง อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านกฎหมายเพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิ ต่าง ๆ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2550 : 8-23) ได้กำหนดให้รัฐ ต้องดำเนินการเกี่ยวกับผู้พิการไว้ เช่น บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิเข้าถึงและใช้ ประโยชน์จากสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือที่เหมาะสม จากรัฐ (มาตรา 54) และกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม เช่นคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษารวมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็น ปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชนรวมทั้งสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ

ผู้ยากไร้ คนพิการหรือทุพพลภาพและผู้อยู่ในสภาพยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ (มาตรา 80) ได้กำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการ เพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุสภาพทางกายหรือสุขภาพ รวมทั้งให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตลอดจนให้รัฐต้องสงเคราะห์คนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ (พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550) ซึ่งสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พท.) ในฐานะองค์กรหลักที่ดูแลรับผิดชอบ การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้ความสำคัญแก่การสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนและส่งเสริมสนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็งแก่องค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายเป็นพันธกิจหลักของสำนักงานฯ (พท.) ส่งเสริมศักยภาพตลอดจนคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิคนพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตาม (มาตรา 13 (2))

จากรายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติจากฐานข้อมูลการจดทะเบียนคนพิการของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (ข้อมูล ณ 6 มีนาคม 2556) พบว่ามีคนพิการที่ขึ้นทะเบียนเป็นคนพิการตามกฎหมายรวมทั้งสิ้น 1,346, 791 คน จังหวัดนครพนมมีคนพิการที่จดทะเบียน ตั้งแต่ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2537 ถึง เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2552 รวมทั้งสิ้น 11,938 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2552 สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม) สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อมีคนพิการที่จดทะเบียนจำนวน 166 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2556 อบต. ท่าค้อ)

โดยที่ การจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่คนพิการ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อคนพิการ อันจะนำไปให้ประชาชนคนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถดำรงชีพอยู่ได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพของตนเอง ตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2550 -2554 (คู่มือแนวทางการดำเนินการด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กันยายน 2552 : 43-50) ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสนับสนุนความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมเจตคติที่ดีของคนพิการครอบครัว และสังคมที่มีต่อความพิการและคนพิการ และยุทธศาสตร์ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคต่อ

การมีส่วนร่วมของคนพิการ โดยมีหลักการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 4 แผนงานหลัก ดังนี้ 1) แผนงานให้บริการด้านสุขภาพอนามัย ให้มีการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการตามแนวทางดังนี้จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่คนพิการ ผู้ดูแลและครอบครัว รวมทั้งคนในชุมชน โครงการออกหน่วยเคลื่อนที่บริการตรวจสุขภาพเบื้องต้นแก่คนพิการจัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่สำหรับรักษาพยาบาลแบบฉุกเฉินแก่คนพิการ โดยอาจกำหนดให้มีการแจ้งเรียกหน่วยเคลื่อนที่สำหรับรักษาพยาบาลแบบฉุกเฉินได้ตลอด 24 ชั่วโมง จากหมายเลขโทรศัพท์ที่กำหนดหรือประสานงานของ อสม. 2) แผนงานส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน และสร้างความเข้มแข็งด้านองค์กรคนพิการดังนี้ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการรวมตัวกันเป็นชมรม/องค์กร และมีภาคีเครือข่าย เช่นสมาคมคนพิการทุกประเภท เพื่อเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมการจัดสวัสดิการสังคมตามความเหมาะสมของพื้นที่ชุมชน ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของคนพิการ ให้เป็นไปด้วยความสมัครใจของคนพิการแต่ละประเภทจัดให้ชมรม/องค์กร คนพิการ ผู้ดูแล และภาคีเครือข่ายร่วมกันจัดกิจกรรมด้านสวัสดิการสังคม การนันทนาการและอื่น ๆ ตามความต้องการของสมาชิก 3) แผนงานส่งเสริมอาชีพหรือรายได้ของคนพิการ ตามแนวทางดังนี้จัดให้คนพิการ และผู้ดูแลเข้าร่วมฝึกอาชีพและอบรมให้ความรู้ในอาชีพต่าง ๆ ประสานกับสถานประกอบการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเปิดโอกาสให้คนพิการที่มีความพร้อมและมีศักยภาพเข้าทำงาน และ 4) แผนงานด้านการบริหารจัดการระบบพัฒนาคุณภาพชีวิต ดังนี้ การจัดทำฐานข้อมูลคนพิการ ในด้านข้อมูลข่าวสาร ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ สื่อสารให้คนพิการได้ทราบถึงสิทธิของตนเองในการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยอย่างน้อยต้องมีข้อมูลข่าวสาร การจัดให้มีอาสาสมัครดูแลคนพิการ มีการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพสำหรับคนพิการ ในพื้นที่อย่างทั่วถึงเป็นธรรมและเป็นไปตามข้อกำหนดของระเบียบ/กฎหมายเปิดโอกาสให้คนพิการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและของชมรม/องค์กร

ในส่วนของงานสวัสดิการสังคมขององค์กรบริหารส่วนตำบลทำคือ ได้ดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ แนวทางในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่คนพิการ โดยคำนึงถึงความเดือดร้อนของคนพิการ ความช่วยเหลือ ความจริงใจในการแก้ไขปัญหาของประชาชนคนพิการในพื้นที่เป็นหลักเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง และมุ่งสู่การจัดสวัสดิการสำหรับประชาชนคนพิการ โดยเฉพาะภารกิจหน้าที่ด้านการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ (กระทรวงมหาดไทย, 2553 : 13) รัฐบาลได้ประกาศโครงการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการที่เป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ

มนุษย์กระทรวงมหาดไทยและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยโครงการนี้จะดำเนินการสำรวจจดทะเบียนและทำบัตรประจำตัวให้กับคนพิการทั่วประเทศ รวมถึงจะทำการจ่ายเบี้ยความพิการให้กับคนพิการที่จดทะเบียนแล้ว และยื่นคำขอรับเบี้ยความพิการต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีชื่อตามทะเบียนบ้านในอัตราเดือนละ 500 บาท เริ่มตั้งแต่เดือน เมษายน พ.ศ. 2553 ซึ่งเหตุผลในการให้เบี้ยความพิการนั้นมีที่มาจากแนวคิดการเสริมพลังทางเศรษฐกิจให้แก่คนพิการจากผู้ที่กำลังซื้อน้อยเป็นผู้มีกำลังซื้อมากขึ้นหรือจากผู้ที่ไม่มีกำลังซื้อเลยเป็นผู้มีกำลังซื้อ ซึ่งมีความหมายอย่างยิ่งในการมีชีวิตอยู่

ปัญหาที่พบในการบริหารจัดการ โครงการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการขององค์กรบริหารส่วนตำบลท่าค้อที่ผ่านมาได้มีคนพิการมาเรียกร้อง ให้องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าค้อ ดังนี้ 1) เพิ่มเบี้ยยังชีพความพิการเพิ่มขึ้น ตามประเภทของความพิการ เพราะเบี้ยความพิการตามจำนวนที่รัฐบาลจัดให้ในอัตราเดือนละ 500 บาทไม่เพียงพอกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นอยากให้องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าค้อจ่ายเพิ่มเหมือนกับเงินผู้สูงอายุที่รัฐบาลจัดสรรให้ในอัตราตามแบ่งช่วงอายุ 2) คนพิการบางคนไม่ได้ไปจดทะเบียนคนพิการตามกฎหมายกำหนด จึงไม่สามารถใช้สิทธิขอรับเบี้ยความพิการได้ (ข้อมูลจากรายงานการประชุมประชาคมการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ของ อบต. ท่าค้อ ณ มีนาคม 2555 และจากการออกตรวจเยี่ยมคนพิการที่บ้าน)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะซึ่งเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานสวัสดิการของคนพิการในองค์กรบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังในการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลท่าค้อ เพื่อจะได้ค้นหาแนวทางการบริหารจัดการ โครงการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขแนวทางการบริหารจัดการให้เพียงพอกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ตามสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังในการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังในการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังในการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตรับผิดชอบขององค์กรบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้พิการมีความคาดหวังในการจัดสวัสดิการของคนพิการในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ของครัวเรือน และประเภทความพิการ มีผลต่อความคาดหวังในการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยที่ส่งผลกระทบต่อความคาดหวังในการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนมผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยปรับปรุงขอบเขตด้านเนื้อหาตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 ประกอบด้วย 8 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2550 : 8-9)

- 1.1 สิทธิในการได้รับการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยกระบวนการทางการแพทย์
- 1.2 สิทธิในการศึกษาตามกฎหมาย
- 1.3 สิทธิในการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ
- 1.4 สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วม
- 1.5 สิทธิในการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบายสาธารณะ
- 1.6 สิทธิในด้านข้อมูลข่าวสาร
- 1.7 การจัดสวัสดิการเบี่ยงความพิการ
- 1.8 การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยการมีผู้ช่วยคนพิการ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการวิจัย คือ พื้นที่ในเขตตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 14 หมู่บ้าน

3. ขอบเขตระยะเวลา

ผู้วิจัยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความคาดหวังในการจัดสวัสดิการของคณพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ในช่วงระยะเวลาเดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม พ.ศ. 2556

4. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ คณพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 166 คน (ฐานข้อมูลคณพิการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ ข้อมูล ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2556)

4.2 ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 118 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ยามานะ (Yamane. 1973 : 727)

5. ขอบเขตด้านตัวแปร

การวิจัยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความคาดหวังในการจัดสวัสดิการของคณพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม มีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ของครอบครัว และประเภทความพิการ

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความคาดหวังในการจัดสวัสดิการของคณพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 กำหนดให้คณพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตลอดจนสวัสดิการจากรัฐ ประกอบด้วย 8 ด้าน ดังนี้

5.2.1 สิทธิในการได้รับการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์

5.2.2 สิทธิได้รับการศึกษาตามกฎหมาย

5.2.3 สิทธิได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

5.2.4 สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วม

5.2.5 สิทธิในการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบายสาธารณะ

5.2.6 สิทธิในด้านข้อมูลข่าวสาร

5.2.7 การจัดสวัสดิการเยียวยาความพิการ

5.2.8 การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

คนพิการ หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

ผู้ดูแลคนพิการ หมายถึง บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ

ความคาดหวังของคนพิการ หมายถึง ความรู้สึกหรือความต้องการการรับรู้การคาดการณ์ถึงสิ่งที่คนพิการปรารถนาอยากได้มา เพื่อการตอบสนองต่อความคาดหวังในการจัดสวัสดิการของคนพิการที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไปจนถึงอนาคตข้างหน้าเป็นสิ่งที่ทำให้คนพิการก้าวไปและมุ่งมั่นในการมีชีวิตอยู่ตามที่คนพิการสมควรได้รับ

สวัสดิการสำหรับคนพิการ หมายถึง ระบบการจัดบริการทางสังคมที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน ซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนาและการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคมเพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสมเป็นธรรมและให้เป็นไปตามมาตรฐาน คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ แบ่งออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้

1. สิทธิการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ หมายถึง การบริการ การช่วยเหลือ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลค่าอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการเพื่อปรับสภาพทางร่างกายจิตใจอารมณ์สังคมพฤติกรรมสติปัญญา การเรียนรู้หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

2. สิทธิการศึกษาตามกฎหมาย หมายถึง การศึกษาว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติ ตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะ หรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

3. สิทธิการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ หมายถึง การให้บริการที่มีมาตรฐานการคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระและบริการสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใดเพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

4. สิทธิการยอมรับและมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าถึงกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

5. สิทธิการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบายสาธารณะ หมายถึง การได้รับการช่วยเหลือตามแผนงาน โครงการกิจกรรมการพัฒนาและบริการอันเป็นสาธารณะผลิตภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทุนความว่าความแตกต่างคดีให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

6. สิทธิในด้านข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการสื่อสาร บริการโทรคมนาคมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภท ตลอดจนบริการสื่อสารสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

7. การจัดสวัสดิการเบี่ยความพิการ หมายถึง การจัดสวัสดิการเบี่ยความพิการตามหลักเกณฑ์วิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี่ยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี่ยความพิการให้คนพิการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2553 โดยจ่ายให้ เดือนละ 500 บาท ทุกคนที่จดทะเบียนคนพิการ และมีบัตรคนพิการ

8. การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย หมายถึง คนพิการมีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย และการเลี้ยงดูจากหน่วยงานรัฐในกรณีที่มีสถานสงเคราะห์เอกชนจัด

ที่อยู่อาศัย และสวัสดิการให้แล้วรัฐต้องจัดเงินอุดหนุนให้แก่สถานสงเคราะห์เอกชนนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิ

เพศ หมายถึง ลักษณะทางชีวภาพของคนพิการ ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทำคือ แบ่งเป็นเพศหญิงและเพศชาย

อายุ หมายถึง อายุจริงของคนพิการที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทำคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำแนกเป็นจำนวนปี

สถานภาพ หมายถึง ฐานะหรือตำแหน่งหรือความเป็นอยู่ของคนพิการที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกของสังคม เช่น สมรส โสด หย่าร้าง หม้าย เป็นต้น

อาชีพ หมายถึง รูปแบบในการดำรงชีวิต หรือการทำมาหากินของคนพิการที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทำคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

รายได้ หมายถึง ผลตอบแทนที่ได้มาจากการประกอบอาชีพของคนพิการที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทำคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

ประเภทของความพิการ แบ่งออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. ความพิการทางการเห็น หมายถึง คนที่มีความบกพร่องทางสายตาคำหนด
2. ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย หมายถึง คนที่มีความบกพร่องหรือสูญเสียการได้ยิน เป็นเหตุให้การฟังเสียงต่าง ๆ ไม่ชัดเจน
3. ความพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่
 - 3.1 คนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางด้านร่างกาย ที่ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนและไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้
 - 3.2 คนที่สูญเสียความสามารถในการเคลื่อนไหว มือ แขน ขา หรือลำตัว อันเนื่องมาจากแขน ขา ขาด เป็นอัมพาตหรืออ่อนแรง เป็นโรคข้อ หรือมีอาการปวดเรื้อรัง หรือเป็นโรคเรื้อรังระบบทำงานของร่างกาย ที่ทำให้ไม่สามารถประกอบกิจวัตรประจำวันของตนเองหรือปฏิบัติตน เหมือนคนปกติธรรมดาอื่น ๆ ได้
4. ความพิการทางจิตใจ หรือพฤติกรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แตกต่างไปจากปกติอย่างมาก และเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นแล้วไม่หายอย่างรวดเร็ว พฤติกรรมนั้นไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของเด็ก เช่น ก้าวร้าวอย่างรุนแรง ทำร้ายตนเองและผู้อื่น มีความวิตกกังวลมากเกินไป ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่สนใจ สิ่งต่าง ๆ รอบข้าง ไม่ได้ตอบด้วย คล้าย ๆ เหมือนลอยและชอบเล่นคนเดียว หรือบางคนขาดสมาธิ ไม่สุข วุ่นวาย อยู่ตลอดเวลา

5. ความพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ ดังนี้

5.1 เด็กเรียนช้า หมายถึง เด็กที่มีปัญหาในการเรียน เรียนช้า หรือรับรู้ได้ช้ากว่าเด็กในวัยเดียวกัน มีระดับสติปัญญาประมาณ 70-90 (ระดับเซาว์ปัญญาปกติ คือ 90 -110) ตัวอย่างเช่น เด็กอายุ 10 ปี แต่มีความสามารถเท่าเด็กอายุ 7-9 ปี

5.2 เด็กปัญญาอ่อน หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาอย่างชัดเจนหรือมีระดับเซาว์ปัญญาต่ำกว่า 70 (ระดับสติปัญญา ได้แก่ ปัญญาอ่อนขนาดเล็ก ขนาดปานกลาง และขนาดรุนแรง) การแสดงออกอาจจะไม่เหมือนเด็กทั่วไปในวัยเดียวกัน บางคนอาจจะพูดไม่รู้เรื่องสมาธิสั้น แต่บางคนก็เรียบร้อย เชื้อพังก้ายเด็กเล็กกว่าอายุจริง แม้ว่าเด็กกลุ่มนี้จะเรียนได้น้อยแต่ก็สามารถ ได้ช้ากว่าปกติหรือเรียนรู้ได้ช้ากว่าปกติหรือเรียนรู้หนังสือได้ตามความสามารถของเด็ก แต่ละคน สามารถฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเอง

6. คนพิการซ้ำซ้อน มากกว่า 1 ประเภท หมายถึง คนพิการที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ทางสายตา สติปัญญา หรือ มากกว่า 1 ประเภทรวมกัน หรือความพิการซ้ำซ้อน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อเสนอที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลเสนอต่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เพื่อนำไปปรับปรุงแนวทางในการจัดสวัสดิการของคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ต่อไป